

Виклюк А.С.
студентка 1 курсу магістратури
факультету ВМ і ТТ
Науковий керівник;
доцент, к.т.н **Супрович М.П.**

ЩО НЕОБХІДНО ЗНАТИ ПРО ТРИВАЛУ ВТРАТУ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ

Тривала втрата працездатності (інвалідність) – соціальна недостатність внаслідок обмеження життєдіяльності людини, яка викликана порушенням здоров'я зі стійким розладом функцій організму, що призводить до необхідності соціального захисту і допомоги.

Факт постійної або тривалої втрати працездатності встановлює медико-соціальна експертна комісія (МСЕК) особам, які страждають на хронічні захворювання або мають анатомічні дефекти у тих випадках, коли порушення функцій організму перешкоджає виконувати професійну роботу або, попри лікування, стало стійким. Інвалідність обумовлена впливом біологічних, соціальних та юридичних чинників (рис.1).

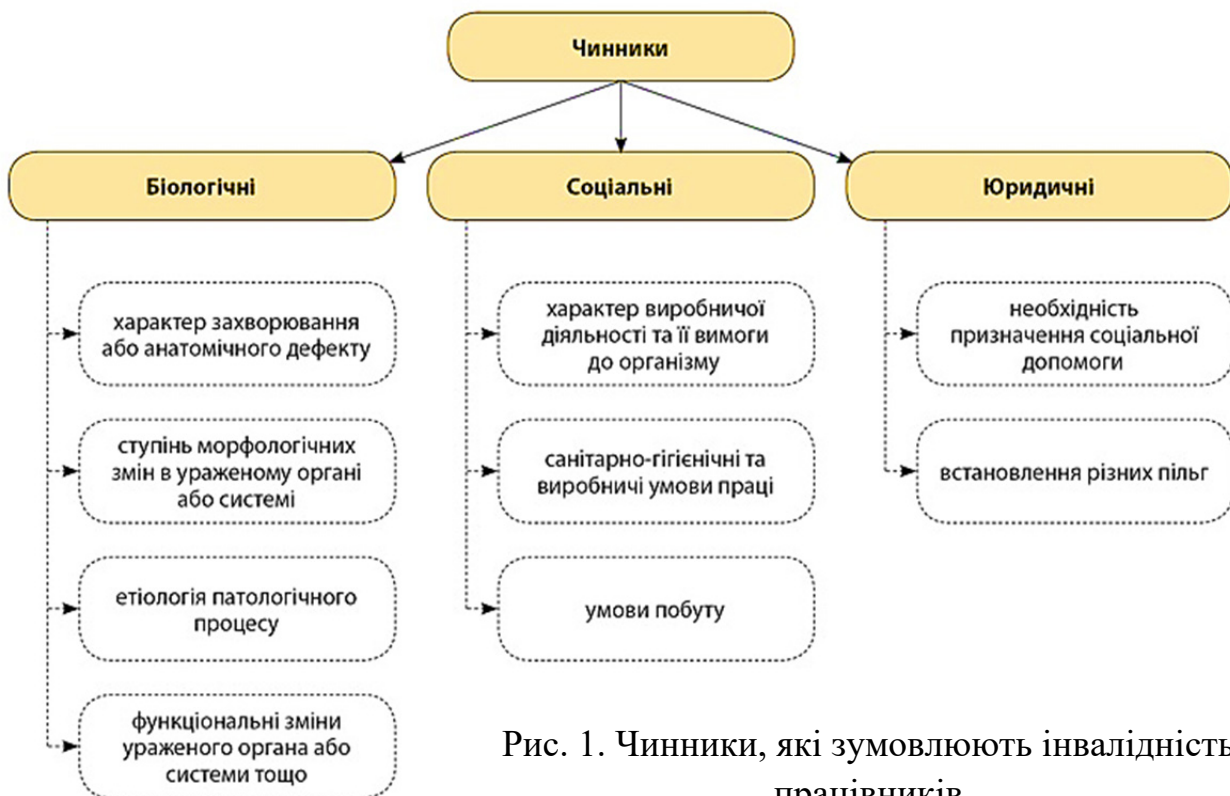

Рис. 1. Чинники, які зумовлюють інвалідність працівників

Комісія встановлює інвалідність за критеріями затвердженими наказом №420 МОЗ «Порядок та критерії встановлення медико-соціальними експертними комісіями ступеня стійкої втрати професійної працездатності у відсотках працівникам, яким заподіяно ушкодження здоров'я, пов'язане з виконанням трудових обов'язків» від 05.06.2012, та на основі переліку вад, які відповідають тому чи тому відсотку втрати працездатності (п.п. 2.13.2-2.13.5 Переліку вста-

новлення МСЕК ступеня стійкої втрати професійної працездатності у відсотках працівникам, яким заподіяно ушкодження здоров'я, пов'язане з виконанням трудових обов'язків, затвердженого цим наказом).

Якщо МСЕК визнає хворого інвалідом I, II або III групи, на руки йому видають довідку про інвалідність. При відсутності підстав для встановлення групи інвалідності при професійному захворюванні, але якщо за станом здоров'я хворий потребує незначного обмеження обсягу роботи і при незначному зниженні заробітку, МСЕК встановлює до 25% втрати професійної працездатності.

Повторні огляди інвалідів проводять раз на 1-2 роки. У деяких випадках МСЕК встановлює групу інвалідності без строків повторного огляду, так звану безстрокову інвалідність. Коли особі встановлюють інвалідність, комісія вказує її причину, тобто соціально-біологічні умови виникнення.

Для встановлення інвалідності існують наступні критерії [1]:

I група – встановлюється для хворих з вираженими функціональними порушеннями, при яких настає різко виражене обмеження життєдіяльності, що призводить до вираженої соціальної дезадаптації. Такі порушення, як правило, викликані хронічними захворюваннями або важким комбінованим анатомічним дефектом, при якому хворий не може себе обслуговувати і потребує постійної сторонньої допомоги, догляду або нагляду, незалежно від того, де і хто її надає. Постійний догляд, в першу чергу, – це задоволення побутових потреб інваліда кожного дня. Ступінь втрати працездатності у таких інвалідів сягає 85-100%;

II група – встановлюється хворим із такими функціональними порушеннями, які зумовлені захворюванням або травмою і призводять до повної втрати працездатності. Настає різко виражене обмеження життєдіяльності, яке призводить до вираженої соціальної дезадаптації. Окремі види праці можливо виконувати лише у спеціально створених умовах. Інваліди II групи не потребують постійної сторонньої допомоги або догляду. Ступінь втрати працездатності у них становить 65-80%.

III група – встановлюється хворим, які повністю не втратили, але значно знизили свою працездатність. Ступінь втрати професійної працездатності встановлюється в межах 30-60%. При цьому настає значне зниження можливостей соціальної адаптації. При встановленні III групи інвалідності велике значення має характер основної професії. З урахуванням соціального чинника та наявності робочих місць її встановлюють у випадках, коли є:

- неможливість виконувати роботу за основною професією, а переведення на іншу пов'язане зі зниженням кваліфікації (переведення на полегшені умови праці);
- значні зміни умов праці за основною професією, у тому числі зниження об'ємів виробничої діяльності (хворий може працювати за своєю професією, але у полегшених умовах).

Причинами інвалідності згідно «Положення про порядок, умови та критерії встановлення інвалідності» можуть бути (постанова КМУ №1317 від 03.12.2009):

- загальне захворювання;
- інвалідність з дитинства;

- професійне захворювання;
- нещасний випадок на виробництві (трудова каліцтво чи інше ушкодження здоров'я);
- поранення, контузії, каліцтва, захворювання, вказані у пункті 26 цього положення.

Від причин інвалідності залежить нарахування пенсії та пільги, які передбачені для різних категорій інвалідів. Розмір виплат (пенсії по інвалідності) і права на пільги обумовлені групою інвалідності. Якщо у працівника виявили професійний характер захворювання, йому належить одноразова компенсація та щомісячна доплата від Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, що покриває різницю у заробітній платі [2].

Список використаних джерел:

1. Ткачишин В. Непрацездатність, професійне захворювання, інвалідність – як встановлюють. Електронний журнал «Довідник спеціаліста з хорони праці», №6, 2017 : URL: <https://esop.mcfr.ua/568178> (дата звернення 27.09.2020).
2. Порядок фінансування страхувальників для надання матеріального забезпечення застрахованим особам у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та окремих виплат потерпілим на виробництві за рахунок коштів Фонду соціального страхування України. Постанова правління Фонду соціального страхування України №12 від 19.07.2018 : URL: <http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/publish/article/960458> (дата звернення 27.09.2020).

Вовк Євген

магістрант

Науковий керівник:

д.т.н., доцент **Тимчук С.О.**

Харківський національний технічний університет

сільського господарства імені Петра Василенка

м. Харків

ЕНЕРГООЩАДНЕ КЕРУВАННЯ МІКРОКЛІМАТОМ БЛОЧНОЇ ТЕПЛИЦІ

На сьогоднішній день у зв'язку з ростом агрономічних вимог до мікроклімату підвищується зацікавленість до автоматичних систем керування.

Ще кілька років назад агрономи допускали похибку підтримки температури в $\pm 2^{\circ}\text{C}$, на даний же момент потрібно витримувати температуру $\pm 0,2^{\circ}\text{C}$, тобто вимоги зросли в 10 разів [1]. Також при керуванні мікрокліматом раніше рідко використовувалась вологість, зараз же вимоги мають на увазі зміну вологості кілька раз на день. Такі вимоги, у сукупності з енергозберігаючими технологіями, вимагають установки в теплиці великої кількості виконавчих систем [1, 2]. Це й розділена на кілька контурів система опалення, вентилятори, підгодівля CO_2 і т.д. При великій кількості виконавчих систем людське керування